

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Petra Průchy, v právní věci žalobce: **Ing. K. K.**, zastoupeného JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Žitná 45, Praha, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2005 č. X, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 3. 2006 č. j. 2 Cad 22/2005 - 13

t a k t o :

- I.** V řízení **se pokračuje.**
- II.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- III.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal včas kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2005. Tímto rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o poskytnutí jednorázového příspěvku důchodci ve výši 1000 Kč podle bodu 7 článku XXIX zák. č. 237/2004 Sb. Krajský soud při posouzení věci vycházel z následujícího skutkového stavu:

Žalobci byl rozhodnutím nositele pojištění Slovenské republiky ze dne 21. 4. 1995 přiznán starobní důchod a do České republiky mu byl tento důchod poukazován od května 1997. Poživatelem uvedeného důchodu byl žalobce i v době vydání napadeného rozhodnutí žalované, důchod z českého systému důchodového pojištění žalobce v rozhodném měsíci červnu roku 2004 nepobíral.

Při aplikaci příslušného zákonného ustanovení na uvedený skutkový stav dospěl krajský soud k závěru, že jednorázový příspěvek důchodci není zařazen do kategorie dávek státní sociální

podpory, k argumentaci jeho povahou přednesenou v žalobě soud uvedl, že analogie je zásadně ve veřejném právu vyloučena. Při přiznávání dávek z veřejnoprávního pojištění je rozhodná konstrukce podmínek pro vyplácení té které konkrétní dávky. Výkladem článku XXIX zák. č. 237/2004 Sb. tak, jak jej provedla žalovaná, nedošlo k porušení čl. 17 Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi ČR a SR, stejně tak nedošlo k porušení Listiny základních práv a svobod, konkrétně principu rovnosti v právech. Vzhledem k tomu, že podle citovaného ustanovení zákona náleží jednorázový příspěvek výlučně fyzickým osobám, které mají nárok na výplatu důchodu či části důchodu z českého důchodového pojištění a to alespoň za část měsíce června 2004, a žalobce tyto podmínky nesplňoval, shledal krajský soud napadené rozhodnutí žalované zákonným.

Kasační stížnost podal stěžovatel z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro nesprávné posouzení právní otázky soudem. Dle názoru stěžovatele není jednorázový příspěvek formou zvýšení důchodu, ale ve skutečnosti se jedná o státní příspěvek na alespoň částečnou kompenzaci zvýšení cen a služeb pro důchodce trvale žijící na území ČR, jeho poskytování upravuje čl. 17 Smlouvy o sociálním zabezpečení mezi ČR a SR. Rozhodující pro posouzení charakteru dávky je její účel, nikoliv její název a dávka by tak měla být přiznána na základě kritéria trvalého pobytu. Stěžovatel poukázal na praxi slovenského nositele pojištění a uvedl, že příspěvek nespadá do věcného rozsahu nařízení č. 1408/71 a není tak důvodu, aby byl vyplácen jen nositelem pojištění toho státu, který vyplácí i důchod. Zásada rovnosti zacházení v čl. 3 nařízení č. 1408/71 se vztahuje na všechny osoby podléhající tomuto nařízení, které stojí nad dvoustrannými smlouvami. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Usnesením ze dne 14. 12. 2008, 3 Ads 58/2006-38 Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti přerušil podle ustanovení § 48 odst. 1 písm. e) s. ř. s. na dobu do rozhodnutí Ústavního soudu o návrhu na zrušení části ustanovení bodu 2 článku XXIX zák. č. 237/2004 Sb. ve slovech „z českého důchodového pojištění“, podaném v obdobné věci sp. zn. 3 Ads 22/2005.

O tomto návrhu rozhodlo plénum Ústavního soudu svým nálezením ze dne 1. prosince 2009 č.j. Pl ÚS 4/07, jímž podaný návrh zamítlo. Ústavní soud dospěl k závěru, že předmětná jednorázová kompenzace pro důchodce byla od počátku pojmána nikoliv jako dávka sociální péče stojící mimo systém důchodového zabezpečení, ale jako – i když poněkud nestandardní – plnění v rámci poskytovaných dávek z českého důchodového pojištění. Tento přístup bylo možné považovat za jednorázovou quasi valorizaci důchodu. Jeho výše byla koncipována s vědomím toho, jaké jsou průměrné příjmy osob, kterým je vyplácen český důchod. V uvedeném postupu zákonodárce nelze podle přesvědčení Ústavního soudu shledat žádnou neodůvodněnou diskriminaci; je skutečně a nepochybně věcí každého státu stanovit, jaké valorizace důchodů budou prováděny. Zvolený postup lze považovat za legitimní a provedený způsobem, jenž je jeho účelu přiměřený. Se zřetelem k tomu neobstojí navrhovatelem namítaný nesoulad právní úpravy s čl. 17 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení, neboť ten se týkal jen oblastí státních sociálních dávek. Navíc jde o mezinárodní smlouvu, která se od vstupu České republiky do Evropské unie neuplatňuje, jak vyplývá z čl. 6 nařízení č. 1408/71. K námitkám ohledně nesouladu dané právní úpravy s nařízením č. 1408/1971 EHS Ústavní soud uvedl, že toto nařízení nikde nestanoví, že úpravy činěné u vlastních důchodů (včetně valorizace) musí být prováděny i u důchodů cizích, pokud poživatel cizího důchodu bydlí na území daného konkrétního státu. Je v souladu se zásadou rovnosti zacházení, uvedenou v tomto nařízení, jestliže úprava příspěvku v zákoně č. 237/2004 Sb. není vázána na pobyt nebo na státní příslušnost, ale na podmínku jinou, tj. na výplatu důchodu z českého důchodového pojištění.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu uplatněných stížných bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Mezi účastníky nebyl sporný skutkový stav, Nejvyšší správní soud tedy vycházel z téhož, jaký byl uveden v napadeném rozsudku. Spornou právní otázku pak v celém rozsahu zodpověděl ve svém nálezu Ústavní soud, jehož právní názor je pro Nejvyšší správní soud podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky závazný. Na odůvodnění tohoto nálezu podané ve stručnosti výše proto Nejvyšší správní soud také pro jeho výstižnost bez dalšího v plném rozsahu odkazuje. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že rozsudek krajského soudu není zatížen stěžovatelem tvrzenou vadou podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Rozhodl proto nejdříve o pokračování v řízení podle ustanovení § 48 odst. 4 s. ř. s. a poté kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, správní orgán ve věcech důchodových nemá právo na náhradu nákladů řízení ani v případě procesního úspěchu, Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 6. ledna 2010

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu